

Årsrapport
Partnerdrapskommisjonen
2025

1. Innledning

Målet med denne årsrapporten er å gi en oversikt over arbeidet til Partnerdrapskommisjonens (PKOM) i 2025.

Partnerdrapskommisjonen ble oppnevnt av Justis- og beredskapsdepartementet i september 2024. Lov om statens kommisjon for partnerdrap trådte i kraft 1. april 2025. Før dette var ikke de rettslige rammene for PKOMs arbeid klare, og kommisjonen hadde heller ikke anledning til å få innsyn i konkrete straffesaksdokumenter.

2025 har vært preget av at PKOM har vært i en oppstartsfasen, hvor etablering, metodeutvikling og forberedende arbeid har stått sentralt. Videre har året vært preget av arbeid med rutiner for varsling om og lån av straffesaksdokumenter, samt en første gjennomgang av et stort antall straffesaksdokumenter.

I det følgende redegjøres det for kommisjonens sammensetning, møte- og kontaktvirksomhet, arbeidet med lovforståelse og innhenting av straffesaksdokumenter, utvikling av metodikk og gjennomgang av sakstilfanget, samt planer for 2026.

2. PKOMs sammensetning

PKOM er administrativt underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Statens sivilrettsforvaltning ivaretar sekretariatsfunksjonen for kommisjonen.

Kommisjonens medlemmer er:

Leder:

- Lena Bendiksen, professor i rettsvitenskap, UiT Norges arktiske universitet

Medlemmer:

- Solveig Karin Bø Vatnar, psykologspesialist/forsker, Oslo Universitetssykehus, SIFER Sør-Øst, Professor II Høgskolen i Molde
- Henning Mohaupt, psykologspesialist/forsker, Alternativ til vold Stavanger
- Hanne Finanger, avdelingsdirektør – beskyttelse av myndighetspersoner PST
- Anja Bredal, forsker, Velferdsforskningsinstituttet NOVA/OsloMet
- Kaveh Rashidi, spesialist i allmenntilleggsmedisin og fastlege, Bydel St. Hanshaugen, Oslo
- John-Filip Strandmoen, politioverbetjent og psykolog, KRIPPOS
- Bjørn Kristian Soknes, pensjonert statsadvokat, Trøndelag statsadvokatembete

I løpet av 2025 har følgende personer, i ulike perioder, jobbet i sekretariatet til PKOM:

Lene Wold, Monica Goksøyr, Johan Flem Kalheim, Veronika Wiese og Lotte Bruun.

3. Møte- og kontaktvirksomhet

PKOM har i løpet av 2025 hatt 9 fellesmøter for hele kommisjonen. Alle møtene har vært avholdt i Oslo. To møter har gått over to dager, de øvrige har vært dagsmøter.

PKOMs leder og sekretariatet har i tillegg hatt en lang rekke arbeidsmøter, fysisk og digitalt.

PKOMs leder og deler av sekretariatet har hatt to møter med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet.

I tillegg har hele eller deler av PKOM hatt dialog med en rekke aktører innenfor politi, påtalemyndighet, forskning, helse, sivilsamfunn og internasjonale fagmiljøer, med sikte på kunnskapsinnhenting, erfaringsutveksling og metodeutvikling.

I løpet av 2025 har PKOM møtt følgende aktører:

- Førstestatsadvokat Olav Helge Thue
- Politiadvokat Bjørn R. Thune
- Politioverbetjent Hans Petter Kielland
- Politiinspektør Rune Olav Andersson
- Olav Sælid Vonheim
- Prof. Doutora Andreia Matias, Egas Moniz School of Health & Science (Portugal)
- Sinnemestring – Brøsetmodellen, St. Olavs hospital i Trondheim
- RVTS-Sør
- NORCE Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin
- Norske kvinners sanitetsforening
- Mira-senteret
- Krisesentersekretariatet
- Aldri Alene
- Hjelp meg stoppe volden
- Foreningen mot psykisk vold
- REFORM
- NKVTS

Sekretariatet og dels kommisjonsleder har i tillegg hatt møter med:

- Likestillingsombudet
- Direktorsgruppen for vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner.
- The International Community of Practice for the Study of Domestic Homicide
- Moa Mannheimer fra Socialstyrelsen i Sverige
- JURK, Juridisk rådgivning for kvinner, UiO

Deler av PKOM og sekretariatet har deltatt på konferansene:

- Alle barn er alles ansvar 2025, Barn som har opplevd foreldredrap, Bodø 3. april
- The European Conference on Domestic Violence (ECDV), Barcelona 3-5. Sept. 2025
- UKOMss fagseminar – Det handler om læring, Stavanger 3. desember 2025

PKOM har i tillegg mottatt en del innspill fra enkeltpersoner og organisasjoner gjennom nettsiden [Partnerdrapskommisjonen](#).

4. Arbeid med loven og innhenting av straffesaksdokumenter

Lov om statens kommisjon for partnerdrap trådte i kraft 1. april 2025, og regulerer kommisjonens arbeid. Loven er basert på forslaget fra Partnerdrapsutvalget i «NOU 2020:17 – Varslede drap?», og bygger i tillegg på:

- Prop. 30 L (2024–2025) Lov om Statens kommisjon for partnerdrap,
- Innst. 142 L (2024–2025) Innstilling fra justiskomiteen om Lov om Statens kommisjon for partnerdrap, og på
- Justis- og beredskapsdepartementets forslag til lov som ble sendt på høring juni 2024, med tilhørende høringsmerknader.

Disse dokumentene er benyttet i PKOMs arbeid med å forstå loven som regulerer vår virksomhet. Enkelte særlige spørsmål er i tillegg diskutert med representanter fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Loven ble vedtatt først 28. mars 2025, med ikrafttredelse 1. april 2025. Det innebar at PKOM de tre første månedene av 2025 ikke hadde en lov som regulerte virksomheten, og dermed heller ikke hadde tilgang til straffedokumenter i partnerdrapssaker. To dager etter lovens ikrafttredelse, ba PKOM om lån av staffesaksdokumentene i saker omfattet av loven.

PKOM fikk tilgang til straffesaksdokumentene i løpet av sommeren og høsten 2025. Det ble videre avklart at det er det enkelte politidistrikt som står for utleveringen av straffesaksdokumenter til PKOM, mens det er Kripas som varsler PKOM om nye saker etter hvert som de blir rettskraftig avgjort.

5. Metodeutvikling og gjennomgang av sakene

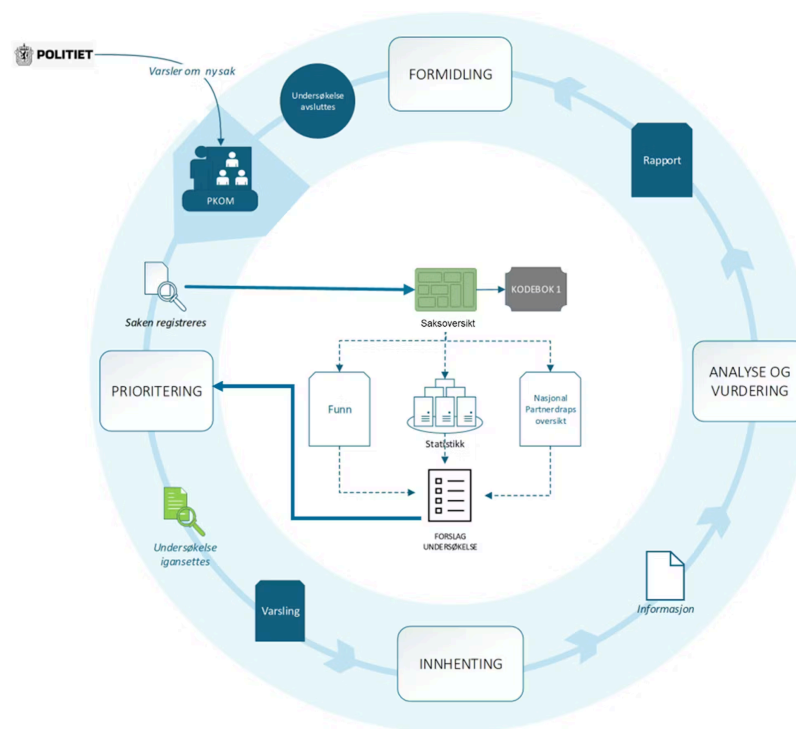
PKOM har i 2025 arbeidet med å utvikle og forankre en helhetlig metodikk for sitt arbeid, herunder klare arbeidsprosesser for planlegging, gjennomføring og kvalitets sikring, samt prinsipper for informasjonsinnhenting, analyse og dokumentasjon. Målet har vært å etablere en robust, etterprøvbar og konsistent praksis. Som del av dette arbeidet er det sett hen til og innhentet erfaringer og metodiske tilnærminger fra andre undersøkelseskommisjoner.

PKOMs rapporter skal etter lovens § 3 utformes i anonymisert form. I forarbeidene er anonymiseringskravet presisert slik at det ikke bare omfatter utelatelse av navn og andre direkte personopplysninger, men også at offentligheten ikke skal kunne utlede hvilken konkret straffesak en opplysning stammer fra, eller et tiltak har sitt opphav i (Prop. 30 L (2024–2025) punkt 5.4.3). Dette er ytterligere konkretisert gjennom føringer om at kommisjonen skal bearbeide og sammenstille opplysninger fra flere ulike saker samtidig, med sikte på å identifisere generelle og allmenngyldige forebyggende tiltak med relevans utover enkeltsaker. Disse føringene legger klare metodiske rammer for kommisjonens analysearbeid og rapportering.

For å ivareta kravene til anonymisering og legge til rette for analyser på tvers av saker, har PKOM arbeidet med å etablere en systematisk oversikt over alle de mottatte sakene i perioden 2019–2025. Med utgangspunkt i en egenutviklet kodebok har sekretariatet og kommisjonsmedlemmene gjennomgått de 53 hittil mottatte sakene. Gjennomgangen har som formål å opparbeide en strukturert oversikt over sentrale faktorer i den enkelte sak, samt å identifisere sentrale problemstillinger som kan danne grunnlag for videre undersøkelser. Hver sak ble kodet og vurdert av sekretariatet og minst ett kommisjonsmedlem. Dette arbeidet ledet til et internt arbeidsdokument som gir hjelp ved videre prioritering, temautvelgelse og sammenstilling på tvers av saker.

I tillegg til kodeboken, og de tematiske sammenstillingene, er det utviklet et vektings skjema som gir beslutningsstøtte for kommisjonens prioritering av hvilke saker som skal undersøkes nærmere. Samlet legger de overnevnte verktøyene til rette for at PKOMs ressurser kan benyttes best mulig og i tråd med lovens fastsettelse av oppgaver og formål.

Illustrasjon over PKOMs arbeidsprosess pr desember 2025:

6. Planer for 2026

I 2026 vil PKOM igangsette undersøkelser i et utvalg saker, med mål om å offentliggjøre kommisjonens første rapport i løpet av året. Arbeidet som frem til nå har vært organisert som en innledende kartleggingsfase av det hittil samlede sakstilfanget, vil gå over i en analytisk fase med temautvelgelse og prioritering av saker for nærmere undersøkelse. Utvelgelsen vil skje på bakgrunn av det samlede kunnskapsgrunnlaget og den metodikken som er utviklet, og være innenfor rammene av kommisjonens lovpålagte oppgaver og formål. Igangsetting av undersøkelser utløser krav om underretning etter lovens § 6, en plikt kommisjonen vil oppfylle før undersøkelser formelt påbegynnes.

I lys av at kommisjonen skal inn i en fase med andre oppgaver når undersøkelser igangsettes, planlegges det færre fysiske fellesmøter i 2026, men flere digitale/fysiske møter gruppevis.

PKOM vil videre utarbeide en kort oversikt over noen trekk ved det samlede materialet vi har mottatt, det vil si de 53 partnerdrapssakene som er rettskraftig avgjort i perioden 2019-2025.

Tre av kommisjonens medlemmer arbeider med en artikkel om Partnerdrapskommisjonen i en norsk kontekst som vil bli publisert i en internasjonal antologi i løpet av året.

Samlet sett har sekretariatet av ulike grunner vært underbemannet i 2025. Ved inngangen av 2026 består sekretariatet til PKOM av to personer, men dette skal styrkes med ytterligere to personer i løpet av våren.